

“MOBİL TELEFON TƏMİRİ USTASI” İXTİSASININ TƏDRİSİNDƏ KOMPÜTERDƏN İSTİFADƏNİN ÜSTÜNLÜYÜ

Qiyafət Qocayeva,

Texnika və Texnologiyalar üzrə

Bakı Dövlət Peşə Təhsil Mərkəzinin ixtisas fənn müəllimi

e-mail: qqiyafet@mail.ru

Yaxın keçmişdə mobil telefonlar zəinat əşyası və yüksək gəlirin göstəricisi hesab edilirdi. Lakin zaman keçdikcə hər şey dəyişir. Bu gün isə demək olar ki, hər kəsin mobil telefonu var. Kimin üçünsə mobil telefon sadəcə olaraq doğma və yaxınları ilə əlaqə vasitəsi, digəri üçün ofisə bağlanmadan öz biznesini idarə etmək imkanı, başqa birisi üçün isə əvvəlki kimi öz statusunu nəzərə çarpdırmaq üsuludur. Müxtəlif insan qruplarının tələbatını nəzərə alaraq Azərbaycan və digər ölkələr mobil telefonların müxtəlif növlərini idxal edir. Artıq bu gün mobil telefonlar hər bir insanın ən sevimli əşyasına çevrilib. Mobil telefonsuz, internetsiz insan həyatını təsəvvür etmək qeyri-mümkündür. Başqa sözlə desək, bu gün insanların əlaqə imkanlarını asanlaşdıran mobil telefonlar onların gündəlik həyat tərzinə çevrilib. Eləcə də hazırda dünya iqtisadiyyatında gəlir gətirən sahələrdən biri olan İKT-nin inkişafında mobil rabitənin xüsusi rolu vardır.

Mobil telefonların yaranma tarixi də maraqlıdır. Belə ki, mobil telefonun ixtirası mühəndis Martin Kuperin adı ilə bağlıdır. Satış məqsədi ilə ilk portativ telefon 1983-cü ildə istehsal olunub. “Motorolla” şirkətinə məxsus olan bu telefonun çəkisi 794 qram olub ki, satış qiyməti 3995 dollar olmağına baxmayaraq, minlərlə amerikalı onu almaq üçün növbəyə dayanıb. Bir sıra dəyişikliklərdən sonra nəhayət, 1998-ci ildə mobil telefon stansiyasının əhatə dairəsindən kənarda işləyən mobil telefonlar meydana gəlib. Beləliklə, gündən-günə sayı getdikcə artan mobil telefon istifadəçilərinin bir çoxu davamlı olaraq telefonlarını yeniləri ilə əvəz edirlər. Bəli, telefonların sayı artdıqca telefon təmiri ustasına da böyük ehtiyac duyulur. Ona görə də real vəziyyəti nəzərə alaraq, bu sahə üzrə kadr hazırlığına başlandı. “Mobil telefon təmiri ustası” ixtisasının açılmasına ehtiyac yaranı və hazırda bu ixtisas Texnika və Texnologiyalar üzrə Bakı Dövlət Peşə Təhsil Mərkəzində fəaliyyət göstərir.

İqtisadiyyatımızı inkişaf etdirmək üçün savadlı kadrlar yetişdirməyə ehtiyac var. Bu baxımdan ən böyük məsuliyyət peşə təhsili müəssisələrində işləyən müəllimlərin üzərinə düşür. Nəzəri və praktiki dərslərdə kompüterdən istifadə etmək həm dərsi maraqlı edir, həm də mənimsəməni yüksəldir.

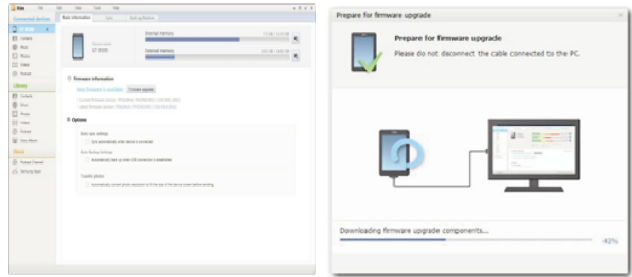
Bu gün dünyada insanlar müxtəlif məqsədlər üçün kompüter və mobil telefondan istifadə edirlər. Bu qurğuların təhsil sahəsində uğurlu istifadəsi, həm də istifadəçilərin onlarla necə dav-

ranmaları göz önündədir. Hansı şirkətin məhsulundan asılı olmasına baxmayaraq istifadə zamanı bəzən bu cihazların bir çox hissələri sıradan çıxır və qurğu istifadəyə yararsız olur. Belə olduqda telefonun təmirə ehtiyacı yaranır. Bəzən təmir sahibindən çox xərc çıxacaq kimi xoşagəlməz bir vəziyyət də yaranır. Bəzən də elə olur ki, yüngül hissənin təmirinin öhdəsindən gələ bilən ustaların xidmətlərindən istifadə etməli oluruq. Bu isə daha böyük fəsadların yaranmasına gətirib çıxarır. Təbii ki, təmir istifadəçi tərəfindən peşəkar bir təmirçinin

bacarığı olmadan edilə bilməz və ciddi təmirlə əlaqəli əməliyyat bir mütəxəssisə tapşırılmalıdır. Odur ki, etibarlı bir məsləhətçi, peşəkar bir ustanın olmağı mobil telefonun sahibi üçün vacibdir. Peşə təhsili müəssisələrində belə bir ixtisasın yaranmasına səbəb olan ehtiyacın aradan qaldırılması bu günümüzün əsas reallığıdır.

“**Mobil telefon təmiri ustası**” ixtisasında təhsil alan tələbə uyğun qurğunu həm texniki, həm də proqram səviyyəsində təmir etməyi bacarmalıdır. Proqram səviyyəsində təmiretmə bacarığı birbaşa kompüter üzərindən reallaşır. Odur ki, bu modulu tədris edərkən yalnız təqdimat və ya internet resursları ilə kifayətlənmək olmaz. Mobil telefonların proqram səviyyəsində təmiri üçün uyğun kompüter proqramlarından istifadə bacarıqları tələbələrə aşılmalıdır. İxtisas müəllimi kimi, “Qurğuların proqram təminatı” modulunun tədrisində kompüterdən geniş istifadə edirəm. Məsələn, “Smartfon telefonların proqram təminatının yenilənməsi” mövzusunda tələbələrə izah edirəm ki, telefonun proqram təminatını kompüter proqramından istifadə etməklə yeniləmək olar və telefonun markasına uyğun proqramı kompüterə yükləyirəm. Samsung telefonu üçün “Kies.exe” yüklənir ki, bu da “Samsung Kies” proqramını çalışdırır. Proqram təminatını yeniləməzdən əvvəl telefonun batareyasını 100% şarj edirəm. Sonra telefonu proqram yeniləmə rejiminə gətirirəm. Daha sonra telefonun parametrlərini sıfırlayıb proqram yeniləmə rejimi yaradırəm. Parametrləri sıfırlamadan öncə SD kartını çıxarıb yedəkləyərək telefona taxıram. Sıfırlama prosesində telefonda SIM kart olmamalıdır.

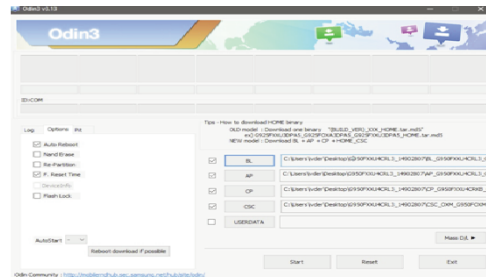
Telefonun sıfırlama ardıcılığı üçün səs verən, yandırıcı söndürən və ev düymələrini eyni anda basıb saxlayırıq. Telefonu kompüterə qoşub Kies 3Windowst proqramında telefonun markasını tanımasını gözləyirik. Kompüterin əməliyyat sistemi telefonun drayverini (telefonun markasından asılı olaraq drayver yazılmalıdır) tanımalıdır. Mobil cihazlar üçün ən böyük tematik resurs – 4PDA.ru rəsmi mobil proqram saytıdan geniş istifadə edirəm.

Odin3 v3.14.1. proqram versiyaları ilə telefonun proqram təminatını yeniləyirəm. Yüklənmə 1 fayllı və 4 fayllı variantda aparıla bilər. Proqramda 4 faylın adını yazırıq və gözləyirik ki, kompüter telefonu tanısin, sonra **başlat** düyməsini basıb prosesin qurtarmasını gözləyirik.

iPhone telefonlarının proqram təminatını yeniləmək üçün Google-da iTunes yazıb, proqramı – kompüterə yükləyirəm. Kompüterə proqramı Microsoft Store-dən yükləyirik. Bu proqramla İpone telefonlarının proqram təminatını yeniləmək olur. Əslində bu proqramla İpone telefonlarını sıfırlama yox, fabri parametrələrinə qayıda bilirik.

Əgər yeni versiya tələb olunarsa, onda iTunes Software lisenziyasının sualları olan anketi doldurmaq lazımdır. iTunes bütün yenilənmə əməliyyatlarını özü avtomatik yerinə yetirir. Eyni zamanda bu proqramla musiqiləri də Apple telefonlarına yükləmək mümkündür.

Beləliklə, mən tədris zamanı modula uyğun bir neçə prosesin kompüter üzərindən aparılması qaydasını təsvir etdim. Bununla onu bildirmək istəyirəm ki, modulların tədrisində kompüterdən istifadə vacibdir, çünki bu halda dərs prosesi maraqlı, məzmunlu olur və mənimsəməni gücləndirir.